

**Nederlandse Vereniging
voor Orofaciale Fysiotherapie**

Aangesloten bij KNGF

Op welke wijze diagnosticeren neurologen patiënten met hoofdpijn en temporomandibulaire disorders (TMD)

Auteur:

Marijke Kloosterziel

In opdracht van:

Master Musculoskeletale Revalidatie

Uitstroomprofiel Orofaciaal

HAN University of Applied Sciences

Datum:

22-05-2025

Voorstellen

- Marijke Kloosterziel- van Dijk
- Master musculoskeletale revalidatie, richting orofaciale fysiotherapie
- HAN University of Applied Sciences
- Werkzaam in Zwolle, Gezondheidshuis 1^e lijn

Inleiding

- Prevalentie hoofdpijn en TMD (1,2,3)
- Multidisciplinaire samenwerking (4)

Probleem: Als er centrale sensitisatie optreedt, is het ingewikkelder om disfunctionele aandoeningen (zoals TMD) te diagnosticeren en behandelen.

Doel: Inzicht krijgen op welke wijze neurologen patiënten met zowel hoofdpijn als TMD diagnosticeren en met welke disciplines wordt samengewerkt.

Onderzoeksvraag:

1. Hoe diagnosticeren neurologen de combinatie van hoofdpijn en TMD en met welke achterliggende reden?
1. Met welke disciplines wordt samengewerkt om tot diagnostiek en behandeling te komen?

Methode

- Kwalitatief onderzoek
- Semigestructureerde interviews (1)
- Inductieve methode (2)

Interview topics:

Topic 1: Hoofdpijn classificatie systeem

Topic 2: Ervaring met zowel hoofdpijn als TMD-klachten

Topic 3: Pathologie en vervolgbeleid

Topic 4: Fysiotherapie

Inclusiecriteria

Neuroloog met minimaal twee jaar werkervaring in het onderzoek en diagnosticeren van patiënten met hoofdpijn

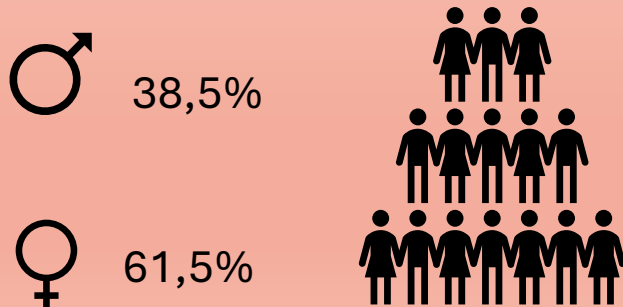
Hoofdpijn als aandachtsgebied

Goede beheersing van de Nederlandse taal

Deelnemers

- 13 neurologen (algemeen ziekenhuizen, klinieken)
- Werkervaring tussen de 7 en 30 jaar
- 5 tot 50 hoofdpijnpatiënten per week
- Verschillende delen van Nederland

Resultaten

Thema's	Categorieën
Diagnostiek	Anamnese
	Onderzoek
	Classificatie
	Beleid bij TMD
	Vragenlijst en protocol
	Triggerende factoren
Samenwerking	Samenwerking
	Interdisciplinair team
	Beleid bij TMD
	Verwijzing
Bekendheid met TMD	Kennis van TMD
	Kennis van hoofdpijn & TMD

Resultaten: Thema 1. Diagnostiek

“We hebben standaard stramien voor de anamnese. De verpleegkundig specialisten en ik hebben een vast lijstje wat we helemaal afgaan, waar ook een blokje in voor TMD in zit. Dus we stellen al die vragen aan al de patiënten.” Deelnemer 3

“Bij lichamelijk onderzoek kijk ik er vaak wel naar. Maar ik ben zo ongeveer de enige denk ik die dat doet in Nederland.” Deelnemer 5

- De meeste neurologen vragen en onderzoeken TMD
- Enkele vragen en onderzoeken TMD niet
- Te weinig tijd voor onderzoek
- Geen gerefereerde pijn kunnen opwekken
- Diagnostiek op intuïtie, ervaring en scholing

Resultaten: Thema 2. Samenwerking

“Als je mij vraagt als neuroloog, moet ik iemand met bruxisme nou naar een gnatholoog naar een kaakchirurg of naar een fysiotherapeut sturen, dan haak ik af, want dat weet ik gewoon niet.” Deelnemer 5

- Neurologen werken met verschillende zorgverleners
- Gnathologen en orofaciaal fysiotherapeuten
- Gemis van terugkoppeling

“Van een patiënt hoor je het wel vaak, maar een medische inhoudelijke terugkoppeling zou ik wel vaker willen hoor.” Deelnemer 12

Resultaten: Thema 3. Bekendheid met TMD

- Onvoldoende kennis over hoofdpijn en TMD
- Onduidelijk wat de vervolgstap is

“Ik zie wel degelijk meerwaarde aanvullende kaak/KNO-anamnese omdat je er echt wel iets uithaalt waarbij je dus soms anders heel erg medicamenteus gaat behandelen, terwijl dat een foutieve slag is.” Deelnemer

13

“Meestal gaat de migraine ook gepaard met een spanningshoofdpijn. Er zijn weinig mensen die echt een pure migraine hebben. Dus nee, een migraine en een TMD, die relatie zie ik eigenlijk niet zo sterk. Met spanningshoofdpijn wel sterker.” Deelnemer 9

Discussie

- Hoofdpijn diagnostiek (1)
- Prevalentie TMD bij hoofdpijnpatiënten 59,4% (2)
- Tijdgebrek onderzoek
- Gerefereerde pijn opwekken (3,4)
- Verschil in samenwerking met andere disciplines
- Ontbreken protocol of stroomdiagram (5)

Conclusie

- Bij neurologen kennistekort over de relatie hoofdpijn en TMD
- Wisselende werkwijze diagnostiek
- Onduidelijkheid over verwijzingen naar andere disciplines

Aanbeveling neurologen

- Gebruik screeningsvragenlijst (1,2)
- Langer druk uitoefenen of onderzoek uitbesteden
- Protocol of stroomdiagram

Aanbeveling orofaciaal fysiotherapeuten

- Relatie hoofdpijn en TMD onder aandacht brengen
- Terugkoppeling naar een neuroloog na een verwijzing

Vragen?

